

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Účastníci právního vztahu z odpovědnosti za vady při prodeji v obchodě

Právní vztah z odpovědnosti za vady je důsledkem porušení povinnosti prodávajícího odevzdat věc ve shodě s kupní smlouvou, tj. bez vad (§ 616 odst. 1 po novele občanského zákoníku dále jen „OZ“). Protože tato prvotní povinnost platí pouze pro účastníky smlouvy o prodeji zboží v obchodě, má i její porušení přímé právní následky pouze mezi účastníky této smlouvy. To znamená, že právní vztah odpovědnosti za vady věci prodané v obchodě vzniká výlučně mezi prodávajícím a kupujícím.

Právní vztah z odpovědnosti za vady je důsledkem porušení povinnosti prodávajícího odevzdat věc ve shodě s kupní smlouvou, tj. bez vad (§ 616 odst. 1 po novele občanského zákoníku dále jen „OZ“). Protože tato prvotní povinnost platí pouze pro účastníky smlouvy o prodeji zboží v obchodě, má i její porušení přímé právní následky pouze mezi účastníky této smlouvy. To znamená, že právní vztah odpovědnosti za vady věci prodané v obchodě vzniká výlučně mezi prodávajícím a kupujícím.

Subjektem odpovědnosti za vady věci prodané v obchodě proto nemůže být výrobce ani dovozce, popřípadě jiný subjekt (přepravce), který vadu způsobil^[1]. Ať už vada prodané věci byla vyvolána kýmkoli, tzn. i vyšší mocí, vždy za ni ve vztahu ke kupujícímu odpovídá prodávající. Proto např. tvrzení prodávajícího, že vadu nezpůsobil nebo že o ni ani nevěděl, nemá žádnou právní relevanci.

Tyto závěry neplatí jen ohledně zákonné a záruční odpovědnosti za vady věci prodané v obchodě, nýbrž i přiměřeně pokud jde o smluvní záruku. Protože výrobce není účastníkem právního vztahu ze smlouvy o prodeji věci obchodě, nemůže kupujícímu v rámci této smlouvy poskytnout ani žádnou smluvní záruku. Smluvní záruku, jejíž předpokladem je platně uzavřená smlouva o prodeji v obchodě, může kupujícímu poskytnout vždy jen prodávající. To znamená, že pokud by kupujícímu byl při prodeji určité věci v obchodě předán záruční list, v němž by byly formulovány podmínky smluvní záruky tak, jako by tuto záruku poskytoval výrobce, a tento záruční list by byl prodávajícím potvrzen, bylo by třeba vycházet z toho, že jde o smluvní záruku poskytovanou prodávajícím, ledaže by z okolností prodeje vyplývalo, že prodávající neměl potvrzením záručního listu nic takového na mysli. Pokud by v konkrétním případě nebylo možno dovodit, že jde o smluvní záruku poskytnutou prodávajícím, bylo by prohlášení výrobce v záručním listě o poskytnuté smluvní záruce z hlediska vztahu založeného smlouvou o prodeji věci v obchodě právně bezvýznamné, neboť – jak již bylo řečeno – výrobce není účastníkem tohoto právního vztahu^[2].

Není ovšem vyloučeno, aby prodávající realizoval své povinnosti vyplývající ze smluvní záruky prostřednictvím určitého dalšího subjektu uvedeného v podmínkách smluvní záruky, a tedy i případně prostřednictvím výrobce. I za takové situace ovšem prodávající zůstává nositelem smluvní záruky a domáhal-li by se kupující realizace uplatněných práv ze smluvní záruky žalobou u soudu, musela by žaloba směřovat vůči nositeli smluvní záruky, tj. vůči prodávajícímu.

Ustanovení § 625 OZ umožňuje, aby se kupující s uplatňováním práva na odstranění vady nemusel obracet vždy na prodávajícího, ale mohl toto právo za určitých podmínek uplatnit přímo u podnikatele, který je určen k provedení záruční opravy, a tak dosáhnout rychlejší realizace tohoto

práva. Je-li v záručním listě (v důsledku dohody při uzavření smlouvy, smluvní záruky nebo záruky jednostranně založené) uveden jako osoba pověřená prováděním záručních oprav koupené věci jiný podnikatel než prodávající, je kupující povinen uplatnit reklamaci u tohoto podnikatele, pokud působí ve stejném místě jako prodávající nebo v místě, které je pro kupujícího (ve srovnání s místem působení prodávajícího) bližší. U tohoto jiného podnikatele lze však uplatnit právo na odstranění vady (opravu věci), jiná práva je třeba uplatňovat jen u prodávajícího[3].

Ani v případech, kdy je právo na odstranění vady uplatňováno u jiného podnikatele určeného k provádění záručních oprav však prodávající nepřestává být nositelem odpovědnosti za vady[4]. To znamená, že uplatnění práva na odstranění vady u podnikatele určeného k provádění záručních oprav má v rámci právního vztahu z odpovědnosti za vady prodané věci přímé účinky vůči prodávajícímu jako odpovědnému subjektu.

Lze tedy konstatovat, že uplatněním práva na odstranění vady u podnikatele určeného k záruční opravě ani provedením této opravy nevstupuje podnikatel namísto prodávajícího do právního vztahu s kupujícím. Naopak, každé jednání i opomenutí podnikatele, který je určen k provádění záručních oprav, zpravidla zavazuje přímo prodávajícího. Především prodávající též odpovídá za výsledek záruční opravy, neboť nekvalitní provedení záruční opravy lze většinou považovat za novou vadu věci. Případnou žalobu u soudu na řádné odstranění vady je třeba podat také proti prodávajícímu jako nositeli odpovědnosti za vady prodané věci[5].

Druhým účastníkem právního vztahu z odpovědnosti prodávajícího za vady prodané věci je kupující. Vzhledem k tomu, že právo z odpovědnosti za vady navazuje na smlouvu o prodeji zboží v obchodě, zůstává kupující oprávněným z odpovědnosti za vady i tehdy, přestal-li být vlastníkem vadné věci (např. věc v době trvání záruky prodal jinému), a nový vlastník se sám nároků z odpovědnosti za vady nemůže domáhat. Prodávající totiž odpovídá za vady prodané věci pouze kupujícímu. Není však vyloučeno, aby nový vlastník při uplatňování nároků z odpovědnosti za vady vystupoval na základě plné moci jako zástupce kupujícího (§ 31 až 33b OZ) nebo aby pohledávku z uplatněného nároku kupující postoupil novému vlastníku (§ 524 až 530 OZ). Se samotným smluvním převodem vlastnictví k prodané věci na další osobu však právo na uplatnění práv vyplývajících z vad prodané věci nepřechází. Něco jiného je ovšem přechod vlastnictví např. při dědění, kdy dědic vstupuje do práv a povinností zůstavitele. Dědic kupujícího, který děděním nabyl věc prodanou v obchodě do svého vlastnictví proto uplatňuje práva z odpovědnosti za vady této věci vůči prodávajícímu svým jménem.

Stala-li se věc prodaná v obchodě součástí společného jmění kupujícího a jeho manžela (§ 143 a 143a OZ), manžel kupujícího není oprávněn uplatňovat práva z odpovědnosti za vady vlastním jménem. I v tomto případě zůstal oprávněnou osobou kupující; jeho manžel může uplatňovat tato práva jen jako jeho zástupce[6].

Poněkud odlišná situace je u smluvní záruky. Není totiž vyloučeno, aby prodávající s kupujícím uzavřeli dohodu o smluvní záruce, která by se týkala nejen kupujícího, ale i dalšího nabyvatele prodané věci, jemuž kupující věc koupenou v obchodě v průběhu smluvní záruky např. prodá. Ve svých důsledcích by ve vztahu k novému nabyvateli šlo o dohodu o smluvní záruce ve prospěch třetího uzavřenou na základě § 507 odst. 2 a § 50 OZ. Tato dohoda by se ovšem nemohla týkat takových smluvních práv z odpovědnosti za vady, která jsou svou povahou vázána výlučně na osobu kupujícího, jako je např. smluvní právo na zrušení smlouvy prodeji v obchodě[7].

---

[1] Tím ovšem nejsou dotčeny vzájemné ekonomicko-právní nároky mezi těmito subjekty navzájem.

[2] Oulík, J.: Prodej v obchodě, Praha, Panaroma, 1983, s. 73.

[3] Jehlička, O., Švestka, J., Škárová, M. a kol: Občanský zákoník. Komentář, 7. vydání, Praha, C. H. Beck, 2002, s. 782.

[4] Pouze při opravách motorových vozidel odpovídal subsidiárně i opravárenský podnik vzhledem k § 9 odst. 1 vyhl. č. [18/1965](#) Sb.

[5] Oulík, J.: Prodej v obchodě, Praha, Panaroma, 1983, s. 74.

[6] Jehlička, O., Švestka, J., Škárová, M. a kol: Občanský zákoník. Komentář, 7. vydání, Praha, C. H. Beck, 2002, s. 769 až 770.

[7] Oulík, J.: Prodej v obchodě, Praha, Panaroma, 1983., s. 77.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)